

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת האזינו

וְכַפֵּר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ

שירת האזינו נושאת התראה חמורה לעם ישראל שאם יחטא יגלה מן הארץ, אך היא מסתיימת בפסוק שכולו נחמה:

"הֲרִינֹה גוֹיִם עִמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקְוֶם וְנִקְּם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכַפֵּר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ" (דברים לב, מג).

הפסוק פונה לגויים וקורא להם: שבחו את עם ישראל! שירו וזמרו על המהפך ההיסטורי – שעם ישראל שב לארצו, נלחם באויביו ומנצח את כל הקמים עליו.

ואולם סיומו של הפסוק איננו מובן: מה פשר הביטוי "וְכַפֵּר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ"?

רש"י מפרש שכדי להבין את הפסוק יש להוסיף האות וי"ו - כאילו נכתב "וכפר אדמתו ועמו". אך גם דברים אלו צריכים ביאור. אכן אם העם חטא הוא צריך כפרה, אך מהו חטאה של האדמה שעליו נדרש לכפר? רש"י מבאר כי המילה "וְכַפֵּר" בפסוק זה אינה באה מלשון סליחה וכפרה, אלא היא "לשון רצוי ופיוס". אדמת ארץ ישראל סבלה במשך אלפיים שנה, בניה גלו ממנה והיא הפכה לגמודה ושוממה. על כך יש לפייסה ולהשיב לה את ברכתה – שתשוב לתת פירותיה בעין יפה.

ואולי נציע פירוש נוסף, בלי להוסיף את האות וי"ו:

"וְכַפֵּר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ" – האדמה עצמה היא שתכפר על עמו. הא כיצד?

חזרתו של עם ישראל לעבוד את אדמתו אחרי אלפיים שנות גלות, להפריח את השממה מחדש במסירות נפש – היא-היא שתביא כפרה לעם. אומנם עדיין לא שבו בני ישראל בתשובה שלמה, אך הם חזרו לקיים את המצווה הראשונה שנצטווה אביהם אברהם: "לֶךְ לְךָ" (בראשית יב, א) – בוא אל הארץ שהבטחתי לך! מי שמקיים מצווה זו משנה את כיוון ההיסטוריה ומסיט אותו מגלות לגאולה. זכותה של האדמה ששבה לעבודתה בידי בניה – היא המביאה כפרה לישראל.